1 SEM TDC GEPH (CBCS) GE 1

2021

(March)

PHYSICS

(Generic Elective)

Paper: GE-1

(Mechanics)

Full Marks: 53
Pass Marks: 21

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. তলত দিয়াসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

 Choose the correct answer from the following :
 - (a) তলৰ কোনটো ৰাশিৰ একক নিউটন-ছেকেণ্ড? newton-second is the unit of
 - (i) ৰৈখিক ভৰবেগ linear momentum
 - (ii) শক্তি energy

(iii) र्षेक torque

- (iv) বেগ velocity
- (b) লিফ্টৰ ভিতৰত থকা মানুহ এজনৰ ওজন বাঢ়ে, যেতিয়া

 The weight of a man, inside a lift, increases when
 - (i) লিফ্ট ওপৰলৈ উঠিবলৈ আৰম্ভ কৰে the lift starts to move upward
 - (ii) লিফ্ট ক্ৰমে ওপৰলৈ গৈ থাকে the lift continues to move upward
 - (iii) লিফ্ট তললৈ নামে the lift moves downward
 - (iv) লিফ্ট মুক্তভাৱে অধোগমন কৰে the lift moves downward freely
- (c) বস্তু এটাৰ ৰৈখিক ভৰবেগ 0.01% হাৰত বাঢ়িলে, গতি শক্তি বাঢ়িব

If linear momentum of an object increases by 0.01%, its kinetic energy increases by

- (i) 0.01%
- (ii) 0·02%
- (iii) 0·04%
- (iv) 0.08%

(4)

(d) কি চৰ্তত ঘূৰ্ণায়মান কোনো এটা বস্তুৰ কৌণিক ভৰবেগ তাৰ জড় ভ্ৰামকৰ সমান হ'ব?

Under what condition, angular momentum of a rotating body will be equal to its moment of inertia?

- (i) K = 1
- (ii) M = 1
- (iii) $\omega = 1$
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয় None of the above
- (e) ভৰ একে ৰাখি পৃথিৱীৰ ব্যাসাৰ্থ 1% কমালে ভূপৃষ্ঠৰ মাধ্যাক্ষণিক ত্বৰণ

If mass remaining same, radius of the earth is decreased by 1%, acceleration due to gravity at earth surface

- (i) 2% কমিব decreases by 2%
- (ii) 2% বাঢ়িব increases by 2%
- (iii) শূন্য হ'ব becomes zero
- (iv) একে থাকিব remains same

(f) সৰল পৰ্যাবৃত্ত গতিত সৰণ আৰু বেগৰ দশা পাৰ্থক্য হ'ল In a simple harmonic motion, phase difference between displacement and velocity is

- (i) $\pi/2$
- (ii) π
- (iii) 0
- (iv) $\pi/4$
- 2. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

 $2 \times 6 = 12$

Answer the following questions:

- (a) হঠাৎ ব্ৰেক মাৰিলে বাছত থকা মানুহ এজন আগলৈ হাউলি পৰে। কাৰণ দৰ্শোৱা। Explain why a man in a bus tilts forward when brakes are applied suddenly.
- (b) দেখুওৱা যে পদাৰ্থ এটাই কৰা কাৰ্য তাৰ গতি শক্তিৰ পৰিৱৰ্তনৰ সমান। Show that work done by a body is equivalent to change in its kinetic energy.
- (c) $(4\hat{i}+\hat{j}+3\hat{k})$ নিউটন বলৰ ক্ৰিয়াৰ ফলত কণা এটা $(3\hat{i}+2\hat{j}-6\hat{k})$ মিটাৰ অৱস্থানৰ পৰা $(14\hat{i}+13\hat{j}+9\hat{k})$ মিটাৰ অৱস্থানলৈ স্থানান্তৰিত হ'লে কৃতকাৰ্যৰ মান উলিওৱা।

When a particle changes its position from $(3\hat{i} + 2\hat{j} - 6\hat{k})$ m to $(14\hat{i} + 13\hat{j} + 9\hat{k})$ m due to force $(4\hat{i} + \hat{j} + 3\hat{k})$ N, calculate the work done.

- (d) গ্ৰহৰ গতিবিধি-সম্পৰ্কীয় কেপলাৰৰ সূত্ৰকেইটা লিখা।
 Write down the laws of planetary motion of Kepler.
- (e) হুকৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সূত্ৰটো লিখা। স্থিতিস্থাপক গুণাংকৰ মাত্ৰা আৰু SI পদ্ধতিত একক লিখা।
 Write down the Hooke's law of elasticity.
 Give the dimension and SI unit of modulus of elasticity.
- (f) বিশেষ আপেক্ষিকতাবাদ কি? ইয়াৰ স্বীকাৰ্যসমূহ কি কি? What is special theory of relativity? What are its postulates?
- অৱকল সমীকৰণবোৰ সমাধান কৰা (যি কোনো দুটা): 3×2=6
 Solve the differential equations (any two):

(a)
$$\frac{dy}{dx} + 3y = 8$$
, $y(0) = 2$

(b)
$$\frac{dy}{dx} - 2y = x^2$$

$$(c) \quad \frac{d^2y}{dx^2} + 9y = 0$$

- **4.** (a) $(2\hat{i}+2\hat{j}+3\hat{k})$ আৰু $(6\hat{i}-3\hat{j}+2\hat{k})$ ভেক্টৰ দুটাৰ মাজৰ কোণ নিৰ্ণয় কৰা।
 - Find the angle between the vectors $(2\hat{i} + 2\hat{j} + 3\hat{k})$ and $(6\hat{i} 3\hat{j} + 2\hat{k})$.
 - (b) 10 গ্রাম ভবৰ গুলী এটা 400 মি./ছে. বেগত গৈ কাঠ এডোখৰত 2 চে. মি. সোমাই ৰৈ গ'ল। কাঠৰ গড় ৰোধ নির্ণয় কৰা।

A bullet of 10 g moving with an initial velocity of 400 m/sec strikes a wooden block and comes to rest after penetrating a distance of 2 cm in it. Calculate the retardation caused by the wooden block.

- (c) ঘাত বলৰ সংজ্ঞা লিখা। দেখুওৱা যে কোনো বস্তুৰ ওপৰত ক্ৰিয়া কৰা ঘাত বল বস্তুটোৰ ভৰবেগৰ পৰিৱৰ্তনৰ সমান।
 - Define impulse. Show that the impulse acting on a body is equal to change of momentum.
- (d) কৌণিক ভৰবেগ বুলিলে কি বুজা? কৌণিক ভৰবেগ, জড় ভ্ৰামক আৰু কৌণিক বেগৰ মাজৰ সম্বন্ধ স্থাপন কৰা। 1+2=3

What do you mean by angular momentum? Establish the relation between angular momentum, moment of inertia and angular velocity.

3

3

3

- 5. (a) ভূপৃষ্ঠৰ পৰা পলায়ন বেগৰ প্ৰকাশৰাশি উলিওৱা।

 Derive the expression for escape velocity from the earth surface.
 - (b) সৰল প্ৰ্যাবৃত্ত গতি প্ৰকাশক সাধাৰণ অৱকল সমীকৰণটো
 নিৰ্ণয় কৰা আৰু সমাধান কৰা।

 Derive a general differential equation of motion of a simple harmonic oscillator and obtain its solutions.
 - (c) দৈৰ্ঘ্য সংকোচন কি? এখন ৰকেট কিমান বেগেৰে গতি কৰিলে ইয়াৰ স্থিতি অৱস্থাৰ দৈৰ্ঘ্য 99% দৈৰ্ঘ্যলৈ সংকোচিত হ'ব, নিৰ্ণয় কৰা।

 What is length contraction? Calculate how fast a rocket would have to go relative to an observer for its length to be contracted to 99% of its length at rest.
- 6. লো আৰু ৰবৰৰ ভিতৰত কোনটো আৰু কিয় বেছি স্থিতিস্থাপক?

 Y, η আৰু Kৰ মাজৰ সম্বন্ধটো নিৰ্ণয় কৰা।

 2+3=5

 Why and which of iron and rubber is more elastic? Derive an expression relating Y, η and K.

 $\star\star\star$